

Odsjek za turski jezik i književnost
Filozofski fakultet u Zenici

-Geçmişten Günümüze-
**Balkanlarda Türkçenin
Sürelî Yayınlardaki
Yeri ve Önemi Sempozyumu
Tebliğ Kitabı**

(11-14 Mayıs 2017, Bosna Hersek / Zenica)

Genel Yayın Yönetmeni / Glavni i odgovorni urednik
Prof. Dr. Edina Solak

Editör / Editor
Murat Sedat Sert

Tertip Kurulu / Organizacioni odbor
Prof. Dr. Dževad Zečić
Prof. Dr. Damir Kukić
Prof. Dr. Edina Solak
Doç. Dr. Adnan Kadrić
Doç. Dr. Yavuz Kartallıoğlu
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Saçkesen
Yrd. Doç. Dr. Ertuğrul Karakuş
Yrd. Doç. Dr. Genç Osman Geçer
Dr. Halit Eren
Arzu Özge Kartallıoğlu
Faruk Berat Akçeşme
Lokman Ertürk
Mehmet Âkif Yaman
Murat Sedat Sert
Soner Şahin

Destek Veren Kurum ve Kuruluşlar / Sponzori
Zenica Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
Saraybosna Yunus Emre Enstitüsü
T.C. Saraybosna Kültür ve Tanıtma Ataşeliği
IRCICA (İslam Konferansı Teşkilatı İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi)
BALMED (Balkanlar Medeniyet Merkezi)
Kahramankazan Belediyesi

Tasarım / Dizajn
Almir Balčinović

Baskı Yeri ve Yayın Sahibi / Štampa i izdavač
CPU Printing company

Baskı Adedi / Tiraz
100

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

050(497):811.512.161(063)(082)

GEÇMİŞTEN Günümüze - Balkanlarda Türkçenin Süreli Yayınlardaki Yeri ve Önemi Sempozyumu (2017 ; Zenica)
Geçmişten Günümüze - Balkanlarda Türkçenin Süreli Yayınlardaki Yeri ve Önemi Sempozyumu : Tebliğ Kitabı /
Geçmişten Günümüze - Balkanlarda Türkçenin Süreli Yayınlardaki Yeri ve Önemi Sempozyumu, 11-14 Mayıs 2017,
Zenica. - Sarajevo : CPU Printing Company, 2017. - 752 str. : ilustr. ; 25 cm
Bibliografija i bilješke uz tekst.

ISBN 978-9926-418-02-1
COBISS.BH-ID 24018694

Bosna-Hersek'te Türkçe Yayına Dönüşe Bir Örnek: <i>Behar</i> Mecmuası.....	254
<i>Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER</i>	
Selânik'te Bir Türk Gazetesi: <i>Asır</i> (Yeni Asır).....	268
<i>Yrd. Doç. Dr. H. Baha ÖZTUNÇ</i>	
<i>Bosna</i> Gazetesinde Mektep ve Medreseler ile İlgili Haberler	290
<i>Doç. Dr. Hakan TEMİZTÜRK</i>	
Kadınla İlgili Söylemleri Bakımından <i>Kadın</i> Mecmuası	318
<i>Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH</i>	
<i>Asır</i> Gazetesi.....	328
<i>Prof. Dr. İbrahim ŞAHİN</i>	
Salih Safvet Başış'ın Eğitimciliğinin Temelleri: Emrullah Efendi ve Satı Bey Tesiri.....	340
<i>Prof. Dr. İlhan GENÇ</i>	
Üsküp'te Yayımlanan <i>Yıldız</i> Gazetesindeki Yanıltmaçlar ve Lugazlar Üzerine	358
<i>Yrd. Doç. Dr. İsmail AVCI</i>	
Romanya'daki Türk Edebiyatı Açısından Renkler Dergisinin Önemi.....	388
<i>Doç. Dr. Mahir KALFA</i> <i>Melda İrem MANTI</i>	
Makedonya Türk Çocuk Yayıncılığında "Kardelen"	404
<i>Prof. Dr. Mahmut ÇELİK</i> <i>Araç. Gör. Muhsin KURTIŞ</i>	
Hasan Duman'ın "Osmanlı - Türk Süreli Yayınları ve Gazeteleri (1828-1928)" Adlı Eserine Göre Balkanlar'da Türkçe Süreli Yayınlar Bibliyografyası.....	416
<i>Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL</i>	
Romanya'da Türkçe Basın Hayatına Bir Bakış.....	444
<i>Mustafa Ali MEHMET</i>	
Ana Sözü Gazetesinin Gagauz Türkçesinin Gelişmesine Yaptığı Katkılar	454
<i>Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH</i>	

MAKEDONYA TÜRK ÇOCUK YAYINCILIĞINDA “KARDELEN”

Prof. Dr. Mahmut Çelik

İştîp – Gotse Delçev Üniversitesi

e-posta: mahmut.celik@ugd.edu.mk

Tel: +38970228114

Muhsin Kurtiş

Araştırma Görevlisi

İştîp – Gotse Delçev Üniversitesi

e-posta: muhsinkurtis@gmail.com

kurtis@yee.org.tr

Tel :+38970796952

Özet

Kardelen, eğlenceli eğitim ve kültür çocuk dergisi olarak Makedonya'nın başkenti Üsküp'te faaliyet gösteren Köprü, Kültür, Sanat ve Eğitim Derneği'nin Divan yayıncılık çatısı altında yayın hayatına merhaba demiştir. 2009 yılının Kasım ayında yayın hayatına başlayan Kardelen dergisi, Türk çocuklarının sesi olmak, onların örf, adet, din ve dillerini dış etkilerden korumak amacıyla hayat bulmuştur. Kardelen, ilk yıllarda Makedonya ilköğretim okullarına yardımcı müfredat gibi çıkan Sevinç ve Tomurcuk dergilerine alternatif olarak çalışmalarını sürdürdü. Üsküp ve civarında ücretsiz olarak dağıtılan dergi, kısa sürede Türkçe eğitim verilen, Makedonya'nın 64 ilköğretim okulunda dağıtmaya başladı. Sevinç ve Tomurcuk dergilerinin kapatılmasıyla Türk çocuk edebiyatındaki bu boşluğun doldurulması amaç edilmiştir. 2016 yılı sonu itibariyle Kardelen dergisi yayın hayatına 51'nci sayısına ulaşmış bulunmaktadır.

Bu çalışmamızda Makedonya'da Türk çocuk yayıncılığın tarihçesi ve bu tarihçenin içerisinde Kardelen'in yeri değerlendirilmiştir. Ayrıca derginin konu başlıkları, derginin editörü, yayın kurulu ve danışma kurulu hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Makedonya, Üsküp, Çocuk Edebiyatı, Çocuk Dergisi, Köprü Derneği, Divan Yayıncılık.

“KARDELEN” IN TURKISH CHILDREN’S BOOK PUBLISHING IN MACEDONIAN

Summary

Kardelen (Snowdrop), as a children’s magazine for entertaining education and culture came to life under the roof of Culture, Art and Education Association Köprü’s Divan publishing, which operates in Skopje, the capital of Macedonia. Kardelen magazine, which was first published in October 2009, sprung to life with the intent of becoming the voice of Turkish children and preserving their customs, tradition, religion and language from external factors. During its first years Kardelen continued to operate as an alternative to Sevinch and Tomurcuk magazines, which were published as an auxiliary curriculum to elementary schools. The magazine, which was distributed around Skopje for free, in a short period of time, started being distributed in 64 elementary schools providing education in Turkish throughout Macedonia. After the closing of Sevinch and Tomurcuk magazines our main goal was to fill the gap in the Turkish children’s literature. By the end of 2016 Kardelen magazine reached its 51st edition.

This study assesses the history of Turkish children’s book publishing in Macedonia and Kardelen’s place in it. In addition we also included information about topic titles, magazine’s editor and the editorial and advisory board.

Keywords: Macedonia, Skopje, Children’s literature, Children’s magazine, Association Köprü, Divan publishing.

Giriş:

1944 yılında, Yugoslavya'ya bağlı Makedonya Cumhuriyeti kuruldu. Alman ve Bulgar faşistlerine karşı yapılan bağımsızlık mücadelesinde Türkler de bazı haklara sahip oldu. Bu dönemde, tüm yetersizliklere rağmen hızlı bir şekilde Türkçe eğitim verecek kadro oluşturulmuş ve Türkçe eğitim yapan okullar açılmıştır . İlk adımlar eğitimde yapılırken yayımcılığa doğru gidildi ve 23 Aralık 1944’de Üsküp’te Birlik Gazetesi çıkmaya başladı. Birlik, İkinci Dünya Savaşından sonra Makedonya’da Latin harfleriyle çıkan ilk Türkçe gazetedir. Gazetenin başında Şükrü Ramo bulunuyordu. Bu gazetenin yanı sıra 15 Eylül 1950 tarihinde çıkan Pioner Gazetesi Latin harfli ikinci Türkçe gazetedir. 1951 yılının Eylül ayında Pioner Gazetesi yerini Sevinç Dergisi’ne bıraktı. 1957 yılının Eylül ayında Sevinç’in küçük kardeşi olan Tomurcuk Dergisi meydana çıktı . Makedonya’da Türkçe yazı yazan birçok yazar eserlerinin yayınlanması ve Makedonya Türk edebiyatına yeni değerlerin kazandırılması noktasında Birlik yayınları önemli rol oynamıştır.

1. Makedonya’da Çıkan Çocuk Dergileri:

1.1. Pioner1950-1951 yıllarında yayın hayatını sürdüren “Pioner” dergisi eylül-haziran aylarında yani eğitim öğretim yılında yayınlanan çocuk gazetesidir. Bu gazete, Makedonya

Pionerler Birliği tarafından çıkarılmıştır. Çocukların okuma yazma alanında kendilerini değerli hissedecekleri bir alanı doldurmayı hedefleyen “Pioner” sadece 10 sayı çıkmıştır. “Pioner” gazetesi bu yıllarda sadece Türk çocuk edebiyatına değeril, aynı zamanda Makedonya’nın Çağdaş Türk edebiyatını şekillendiren bir role sahip olmuştur. Makedonya Türk çocuk edebiyatının ilk süreli yayını olan Pioner’in ilk sayısı 15 Eylül 1950 yılında yayımlanmıştır. Pioner gazetesinin başyazarlığına Mahmut Demir, İsmail Tevfik’ten sonra son yedi sayılık göreve Necati Zekeriya getirilmiştir .

1.2. Sevinç

Sevinç çocuk ve gençlik dergisi Yugoslavya döneminde “Birlik Medya” tarafından yayın hayatına başlamıştır. 1951 yılında yayın hayatına başlayan derginin amacı Makedonya ve Kosova Türklerinin çocuk edebiyatındaki eksikliği doldurmaktır. Sevinç dergisi yılda toplam dokuz sayı yayınlanmaktadır ve merkezi Üsküp’tür. Sevinç Dergisi’nin en önemli özelliği çocuk ve gençlik edebiyatı merkezli olmasıdır. Derginin merkezinde popöler kültür, edebî metinler ve bilgi içerikli metinler bulunur . Sevinç 1951 yılından beri çıkmaktadır. 11-15 yaş arası çocuklara hitap eden aylık çocuk dergisidir. Tamamı Türkçe olan dergi 36 sahifedir . Sevinç dergisi çocuk dergisi olması nedeniyle çocuklara hitap eden fotoğraf, karikatür ve desenlerle renklendirilmiş yazılar kullanılmıştır. şiir, hikâye, masal örnekleri tamamen çocuk ve gençlerin zihinsel düzeylerine ve yaşlarına yöneliktir . Ülkedeki sosyo-ekonomik yapının değişini dergiye olan yansımalarında da görmek mümkün. Bu nedenle dergi 2012 – 2015 yıllarında ara verirken son olarak 2015 – 2016 eğitim yılında yayınlanmış ve yayın hayatına son vermiştir.

1.3. Tomurcuk

Tomurcuk 1957 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Sevinç’in paralelinde olarak 7-10 yaş arası çocuklara hitaben çıkmaktadır . Derginin sahibi ve kurucusu Necati Zekeriya’dır. 1957-2012 tarihleri arasında yayımlanan Tomurcuk, bir dönem Birlik yayınevi bünyesinde yayın hayatını sürdüren Sevinç dergisiyle birleşerek Sevinç adıyla yayımlanmaya devam eder. Tomurcuk dergisi, ana sınıfı ve ilkokul çağındaki çocuklara yönelik bir dergidir. Tomurcuk Dergisi’nin en önemli özelliği çocuk edebiyatı merkezli olmasıdır. İllkokul çağındaki çocuklara hitap eden dergide farklı türlerden metinler yer alır. Derginin merkezinde eğitim-öğretim yer alır. Konular okul müfredatına uygun seçilir . Hikâyeler, şiirden sonra en çok kullanılan türdür. Burada çocukların okuma alışkanlığı kazanmasından başka, onların eğitimi de dikkate alınır. Ayrıca çocuklara yönelik yazma denemeleri de eğitimin bir parçası olarak algılanır. Hikâyeler, kurgu ve anlatım bakımından oldukça basit ve sadedir.

2. Kardelen

Kardelen, yayın hayatına 2009 yılının Kasım ayında başlar. Dergi, eğitim yılını göz önüne alarak yılda sekiz sayı olarak yayımlanır. Ocak, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında yayımlanmamaktadır. Derginin sahibi ve kurucuları 2009 yılında Köprü Derneği yönetim kurulu üyeleri Ersin İsmail, Sevba Abdullah, Muhsin Kurtiş, Leyla şerif Emin, Âdem Seydi, Fatih Murtezan ve Nedim Emin’dir. Kardelen dergisi maddi imkânsızlıklardan dolayı 2011 – 2012 eğitim yılında yayımlanamamıştır. Dergi, 2009 – 2011 yılları arasında Ahmet Kurtiş editörlüğünde yayımlanırken, 2012 – 2016 yılları arasında Bennu Musli ve 2016 yılından bu yana Yeliz Davut Kurtiş editörlüğünde yayımlanmaktadır.

2.1. AmacıGünümüzdeki teknolojik ve ekonomik gelişmeler, insanların daha çok bilgi edinme gereksinimini arttırmaktadır. Bilgi eksikliğinin giderilmesi ise ancak okumak ile gerçek anlamda mümkün olmaktadır. Sadece eğitim sistemine emanet edilmiş bireylerin yeterli derecede toplumun içinde kendilerini gösteremediklerini gözlemlenmesi sonucu, eğitime ve dergiciliğe yoğunlaşmamıza neden olmuştur. Diğer yandan eğitimin dolaylı olarak çocuk değişiminde en büyük rolü oynaması “Kardelen” isimli eğlenceli, eğitim ve kültür çocuk dergisinin temellerinin atılması için zemin oluşmuştur. Böylece, çocukların eğitim ve öğretimine ek müfredat olarak doğan “Kardelen” çocuk eğitimi dergisi 2009 yılından bu yana Türk dilinde yayın hayatına başlamıştır. 9 - 14 yaş grubuna hitap eden dergi, kısa bir sürede çocukların eğitim sürecinde de yer almıştır.

Kardelen yayın hayatına başlamasından bu yana, Makedonya’da Türkçe eğitim verilen ilkokul derslerinde ek müfredat olmayı başarmıştır. İçerik bakımından hem coğrafya hem tarih hem biyoloji gibi etkin derslerin konularını ele alırken, çizgi roman, hikâye, bulmaca ve fıkralarla çocukların dünyalarına da seslenmiş olmaktadır. Yeterli derecede özen gösterilerek hazırlanan dergi, çocuk psikolojisi ve pedagojisinde uzman olan isimlerin nezaretinde okullara dağıtılmaktadır. Kardelen’in başlıca amaçlarından biri de çocukları türlü konular üzerinde bilgilendirmek ve birtakım ahlaki değerleri yansıtmaktır. Aynı zamanda Kardelen, çocukların ilgilerine, hayal güçlerine ve yaratıcı düşüncelerine de ağırlık vermektedir.

2.2. İçerik Özellikleri

Kardelen, ilköğretim çağında bulunan ve okula devam eden öğrencilere yönelik konuları ele almaktadır. Hedef kitle olarak seçilen ilkokul öğrencilerinin eğitimleri ve eğlenmelerine de odaklanmaktadır. Derginin konu çeşitliliği ve resimli oluşu çocukların farklı konularda farklı bilgilere sahip olmasını ve sosyalleşmesini kolaylaştırmaktadır. Kardelen Eğlenceli Eğitim ve Kültür Çocuk dergisi her yıl, eğitime ilişkin yazılar ve yorumlar, çeşitli hikâye, masal ve öykü tefrikaları, okul plan ve programına uygun konuları, bilmeceler, çocuk oyunları yer almaktadır. Dergide yer alan ana başlıklı yazı dizileri ise “Hayat Bilgisi”, “İz Bırakanlar”, “Kültür Mirasımız”, “Uçan Çelebi”, “Sağlık Olsun”, “Yeşil Sayfa”, “Değerler eğitimi”, özellikle “Hacivat ile Karagöz” ve Necati Zekeriya’nın unutulmaz “Orhan” hikâyelerini çocuklara çizgi roman olarak sunmaktadır.

a. Hayat Bilgisi

Dergide, daha önce belirlenmiş ana konu üzerine bilimsel araştırmalarını yapmaktadır. Literatürde yer alan önemli bilgileri harmanlayarak bir bireyin genel kültürüne katkı sağlayacak şekilde sunmaktadır. Geçmişten günümüze yaşanmış tarihi ve bilimsel olaylar yanı sıra sosyoloji ve kültürel olayları da içeren yazılar sunulmaktadır.

b. İz Bırakanlar

Derginin bu bölümünde Türk – İslam tarihinde yer alan kâşif, mucit, bilim adamlarından oluşan tarihte iz bırakmış şahsiyetler ele alınmaktadır. Yazıların dikkat çeken yanı ise, ele alınan şahsiyetlerin sadece Türk – İslam dünyasına değil aynı zamanda insanlığa katkı sağlamış şahsiyetlerin alınmış olmasıdır.

c. Kültür Mirasımız

İlk sayılarında Balkanlar’ın genelinde yer alan Osmanlı mimari yapıtlar yer alsa da, sonraki sayılarında geçmişten günümüze kadar ayakta kalan İslami mimari yapıtlara da yer

verilmektedir. Dergi bu başlığında farklı rotasyonlar gerçekleştirdiğini de görmek mümkündür. Kimi zaman sadece Üsküp'te yer alan tarihi han, hamam, köprü, cami, bezistan gibi mekânları ele alırken kimi zaman da Balkanlar'ın genelinde ki tarihi yapıtları ele almaktadır.

d. Uçan Çelebi

Uçan Çelebi karakterinin var olma sebebi ise Kardelen okuyucularına 17. yüzyılın önde gelen gezginlerinden biri olma özelliğini taşıyan ve elli yılı aşkın süreyle Osmanlı topraklarını gezmiş ve gördüklerini Seyahatname adlı eserinde toplamış, tarihe büyük katkı sağlamış bu şahsiyeti tanıtmaktır. Ayrıca, Evliya Çelebi'nin eserinden faydalanarak yazılarını çocuklara uygun bir dilde hazırlayarak tarihimiz, kültürümüz ve medeniyetimiz tanıtılmaktadır.

e. Sağlık Olsun

M.C. Eğitim Bakanlığı'nın Türk ilkokulları müfredatına paralel olarak çalışılan konulardan biri özelliğini taşımaktadır. Özellikle Biyoloji ve Kimya derslerinde ilkokul öğretmenleri tarafından rahatlıkla kullanabilecekleri konular ele alınmaktadır. Burada en dikkat çekici taraf ise anlatılan konuların içeriği bir öykünün bir kişi tarafından, kendi adına ve kendisi hakkında konuşarak anlatılmasıdır.

f. Yeşil Sayfa

M.C. Eğitim Bakanlığı'nın Türk ilkokulları müfredatında yer alan Çevrebilim bölümüne istinaden hazırlanmış bir yazı dizisidir. Burada, bilimsel araştırmalar sonucunda M.Ö. olaylardan günümüze kadar çevrebilim ile ilgili konular ele alınmaktadır. Nesli tükenmiş ve nesli tükenmek üzere olan hayvanlar yanı sıra, iklim değişikliği ve nedenleri üzerine eğlenceli yazılar hazırlanmaktadır.

g. Değerler Eğitimi

Bu yazı dizisi daha geç sayılarda sürekli olarak ele alınmaya başlamıştır. Bir hikâyeye anlatımı ile kıssadan hisse çıkartılarak, Türk - İslam gelenek ve göreneklerimize uygun birikimler aktarılmaktadır.

h. Hacivat ile Karagöz

Derginin ilk yayınlandığı sayılardan günümüze kadar hiç değişmeyen çizgi roman dizisidir. Dergi yazı kurulu tarafından öğrencilere yönelik yapılan anketlerde en çok sevilen yazı dizilerinden biri özelliğini taşımaktadır. Hacivat ile Karagöz rengârenk çizimiyle, albenisi yüksek bu yazı dizisi Merkezi İstanbul'da bulunan Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi EDAM tarafından hazırlanmış ve Türkiye'de "Birdirbir" çocuk dergisinde yayınlanmış yazı dizisidir.

i. Orhan

Orhan karakteri, Makedonyalı Türk yazar Necati Zekeriya'nın unutulmaz eserlerinden Orhan adlı kitabından esinlenmiştir. Kitap, Makedoncaya çevrilmiş ve M.C. Eğitim Bakanlığı Makedon ilkokulları müfredatında yer almış değerli bir eserdir. Bir taraftan Necati Zekeriya ismi yaşatılırken, diğer taraftan Orhan kitabında yer alan hikâyeler çizgi roman haline getirilerek gelecek nesillere aktarılmaktadır.

2.3. Yazar Kadrosu

Kardelen dergisinin 2009 yılından bu yana yayımlanma noktasında emeği geçen yayın kurulu ve yazarların isimleri şu şekildedir; Hacer Mehmed, Ahmet Kurtiş, Sevba Abdula, Hanife İsmail, Ersin İsmail, Fatma Bekteş, Aksel Nuredin, Esra Ahmet, Nagihan Murtrezan, Bennu Musli, Yeliz Daut Kurtiş, Rukiye İsmail, Mehmed Arif, Şeyda Ahmet, Seyyid Emin, Furkan Şaban, Demet Kubur, İrfan Raşid, Nuray Tair, Sezen Seyfullah, Özlem Kurt, Muhsin Güler, Adnan Salih, Nimetullah Kurtiş. 2012 yılından bu yana derginin Genel Yayın Yönetmenliğini Muhsin Kurtiş yapmaktadır. Ayrıca derginin Danışma Kurulunda Dr. Aktan Ago, Ertan Gina, Melahat Engüllü, Şenay Dalip ve Vildan Daut yer almaktadır.

SONUÇ:

Makedonya'da çocuk dergiciliği 1944 yılında Pioner ile başlamış, Sevinç ve arkasından Tomurcuk ile devam etmiştir. Bu dergilerin Makedonyalı Türklerin milli ve manevi değerleri bakımından vermiş oldukları mücadeleye şayandır. Kardelen dergisi de bu minvalde oluşturmuş olduğu genç ve dinamik kadrosuyla Makedonyalı Türklerin çocuk edebiyatına katkısı yanı sıra milli ve manevi değerleri yaşatmakta ve Türk kimliğinin gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılması noktasında görevini ifa etmeye devam etmektedir. Kardelen dergisi eğitsel açıdan bakıldığında çocuk dergileri, okul ve meslek yaşamında öğretilen bilgilere ek olarak tamamlayıcı bilgiler vermek, eğlendirmek gibi fonksiyonlara sahiptir. Çocuklar açısından düşünüldüğünde de yaşanan bu dönemde eğitimi sistematik hale getiren en etkili kaynaklardan biri de dergilerdir.

Dergicilik anlayışını iyi benimseyen Kardelen; önceden planlanmış ve üzerinde değerlendirmeler yapılarak belli bir tahlilden geçirilmiş ve bilgileri çocuklara ulaştıran bilgi aracı olmayı hedeflemektedir. Her daim gündemini sıcak tutabilen ve çocuklarımızın gelişmeye açık algılarını kapamadan yeni bilgilere hazırlayabilen Kardelen, buradaki çocuklar için önemli bir değerdir. Aylık düzenler halinde planlanmış ve çocukları oyalamanın ötesinde bir hedefe yönelik yapılan çalışmalarla "Kardelen" Makedonya'da yaşayan çocukların kütüphanesinde yer alması çok büyük bir kazançtır. Kardelen'de eğitim ağırlıklı makaleler, eğitsel amaçlı hikâyeler, eğitimle ilgili haberler, eğlenceli fıkralar, gibi eğitimle doğrudan ilişkili konulara yer verilmesinden dolayı, dergi amaçlarıyla bütünleşen bir yayın politikası izlemiştir. Kardelen başlarda belirtilen amaçlara uygun içerikleriyle de önemli bir işlevi yerine getirmiştir.

KAYNAKÇA

AKGÜN Atıf (2012). Bulgaristan'da Türk Çocuk Edebiyatı (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, İzmir.

EMİN İlhami (15 Eylül 1950). "İlk Ders", Pioner Gazetesi, S. 1.

ENGÜLLÜ Suat (1997). "Çağdaş Makedonya Türk Edebiyatı", Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi 7: Makedonya Yugoslavya (Kosova) Türk Edebiyatı, (Haz.: Mustafa İsen ve Suat Engüllü), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yay.

EREN İsmail (1989). "Yugoslavya'da Türkçe Basın (1866-1986)", Sesler Dergisi, S. 237.

EREN İsmail (?). Rumeli'de Türk Kültürü, Üsküp: Yeni Balkan Yay.

HAYBER Abdülkadir (2008). (Seçki ve Giriş), Makedonya'da Türk Edebiyatı Çocuklara Bir Demet Şiir, Üsküp: Nid Mikena Manastır Yay.

İSEN Mustafa, İSEN Reyhan ve Ayşe Esra Kireççi (2001). Balkanlar'da Türk Çocuk Şiiri Antolojisi, Ankara: Grafiker Yay.

JELAVICH Barbara (2009). Balkan Tarihi 18. ve 19. Yüzyıllar 1, (Çev.: İhsan Durdu, Haşim Koç ve Gülçin Koç), 2. Baskı, İstanbul: Küre Yay.

KAYA Fahri (2010). "Yugoslavya Türk Şiiri", Hayatı-Sanatı-Eserleri Fahri Kaya, (Haz.: Nazlı Rana Gürel ve Zeki Gürel) Ankara: Berikan Yay.

KAYA Fahri (?). Şafak Sökerken, Üsküp: Yeni Balkan Yay.

KORYÜREK Enis Behiç (30 Aralık 1950), "Yeni Yıl", Pioner Gazetesi, S. 4.

NUREDİN Abdulmecit (2008). Osmanlı Sonrası Makedonya, Üsküp: Matüsiteb Yay.

SÜLEYMAN Hüseyin (15 Eylül 1950). "İlk Kar", Pioner Gazetesi, S. 4. www.turukdergisi.com Turan Çelebi TURUK International Language, Literature and Folklore Researches Journal 2015, Year 3, Issue 6 Issn: 2147-8872 - 139 -

TURAN Ömer (1996). "Makedonya'da Türk Varlığı ve Kültürü", Bilig Dergisi, S. 3.

TÜRKEŞ Mustafa (2007). "Yugoslav Devletinin Kuruluşu ve Krallık Dönemi", Balkanlar El Kitabı Cilt 2: Çağdaş Balkanlar, (Derl. Osman Karatay, Bilgihan A. Gökdağ), Çorum-Ankara: KaraM&Vadi Yay.

ZEKERİYA Necati (1967). "Türk Halkının Çocuk Yazını", Sesler Dergisi, S. 12.

(15 Eylül 1950), "Sevgili Pionerler", Pioner Gazetesi, S. 1.

(15 Eylül 1950), "Pionerlerle Bir Gün", Pioner Gazetesi, S. 1.

(15 Eylül 1950), "Pionerler", Pioner Gazetesi, S. 2.

(29 Kasım 1950), "Pionerler İyi ve Devamlı Çalışmakla Seçimi Karşıyorlar", Pioner Gazetesi, S. 3.

(29 Kasım 1950), "Nasıl İşleyeceğiz-Pioner Konseyi", Pioner Gazetesi, S. 3.

(30 Aralık 1950), "Pioner Mukaddes", Pioner Gazetesi, S. 4.

(Eylül 1951) "Günerin Sözü Var", Sevinç Dergisi, S. 1.

